

**SECȚIA DE ȘTIINȚE
SOCIALE, ECONOMICE,
UMANISTE ȘI ARTE
A ACADEMIEI DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI**

bd. Ștefan cel Mare,1
MD–2001, Chișinău,
Republica Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22)27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**SECTION OF SOCIALS,
ECONOMICS,
HUMANITIES SCIENCES
AND ARTS OF THE ACADEMY
OF SCIENCES OF MOLDOVA**

Stefan cel Mare Ave, 1
MD–2001, Chisinau,
Republic of Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22)27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE
SOCIALE, ECONOMICE, UMANISTE ȘI ARTE A AȘM
asupra raportului științific al Programului de Stat 20.80009.0807.27,
Reconfigurarea procesului de învățare din învățământul general în contextul provocărilor
sociale IV. Provocări sociale, Institutul Științe ale Educației
Director de proiect: dr. Franțuzan Ludmila**

Perfectat în baza audierii raportului științific anual al implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării la Ședința comună a AȘM și a Consiliului științific al Institutului Științe ale Educației din 2 decembrie 2021

S-a discutat: Raportul pe proiectul de cercetare din cadrul Programului de Stat (2020-2023), etapa anului 2021, 20.80009.0807.27, Reconfigurarea procesului de învățare din învățământul general în contextul provocărilor sociale, dr. Franțuzan Ludmila, IV. Provocări sociale, Institutul Științe ale Educației.

S-a decis prin vot unanim:

Luând în considerare dezbaterile din cadrul audierii publice și avizele experților, se aprobă următorul aviz consultativ asupra proiectului:

Proiectul este „**Aprobat**”, cu calificativul general „**Excelent**” (punctaj 46,8).

Calificative pe criterii:

1. Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute pe durata executării/implementării proiectului – „Excelent”.

În conformitate cu scopul și obiectivele proiectului a fost elaborată Paradigma de reconfigurare a procesului de învățare în context inter/transdisciplinar. Paradigma este orientată spre formarea competențelor cheie – drept finalități educaționale și a unei culturi generale de a învățării. Totodată, au fost elaborate și strategiile didactice de reconfigurare a procesului de învățare în context transdisciplinar.

2. Diseminarea rezultatelor obținute – „Excelent”.

Rezultatele cercetării au fost discutate: în cadrul Simpozionului Pedagogic Transfrontalier „Profesionalizarea cadrelor didactice: tendințe și realități socio-psiho-pedagogice”, în cadrul Conferinței Naționale In memoriam profesorul Nicolae Bucun: Cercetarea în psihologie și în științele educației.

Rezultatele cercetării au fost reflectate în următoarele publicații: 3 - monografii; 4- ghiduri metodologice, 1- culegere de articole, 10- publicați în revistă, 18 - articole în culegi internaționale

(peste hotare), 12- articole în culegeri științifice internaționale (Republica Moldova), 29- articole în materialele conferințelor naționale. Rezultatele cercetării sunt reflectate în Ghidurile metodologice și urmează de a fi repartizate în cadrul Direcțiilor de Învățământ și bibliotecile din Republică.

3. Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute, materializarea rezultatelor și perspective de implementare – „Excelent”.

Se propune modernizarea Planului Cadru din Învățământul general în baza principiului transdisciplinarității. Aceasta va contribui la micșorarea numărului de ore; sporirea timpului liber pentru a participa la activități extra curriculare. Rezultatele cercetării vor influența dezvoltarea unor noi direcții strategice în domeniul educației prin schimbarea Paradigmei de învățare școlară în context transdisciplinar.

4. Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat – „Foarte bine”.

În cadrul proiectului sunt angajați 16 cercetători științifici, doar un singur cercetător se încadrează în limitele vârstei de până la 36 de ani ceea ce constituie 7%. Sunt pregătiți cercetători științifici în cadrul proiectelor de doctorat.

5. Colaborarea națională/internațională în cadrul proiectului – „Excelent”.

Proiectul este realizat în parteneriat cu echipa USTiraspol. În acest sens sa organizat: Secțiunea „Metodologii de învățare eficientă în contextul noilor provocări societale”, din cadrul „Conferinței Republicane a cadrelor didactice”, organizată de USTiraspol, 27-28 februarie, 2021; Masa rotundă „Învățarea școlară, în cadrul Conferinței Republicane a cadrelor didactice”, organizată USTiraspol, 27-28 februarie, 2021; Seminarul metodologic „Perspective de reconfigurare a procesului de învățare din învățământul general”, 16 aprilie, 2021.

6. Concluzii, recomandări

Cercetarea și-a realizat scopul și obiectivele trasate pentru perioada de raportare, au fost identificate două posibile căi de reconfigurare a procesului actual de învățare: perspectiva interdisciplinară și perspectiva transdisciplinară, ambele orientate spre formarea de competențe-cheie. A fost fundamentat cadrul conceptual și metodologic pentru reconfigurarea procesului de învățare în context inter/ transdisciplinar. A fost proiectată Paradigma de reconfigurare a procesului de învățare în context inter/transdisciplinar. Au fost identificate strategii de reconfigurare a procesului de învățare.

Conducător al

Secției Științe Sociale, Economice, Umanistice și Arte
mem. cor.

Victor Moraru

Secretar științific al Secției
dr.

Natalia Procop